

OKUL ÖNCESİ DÖNEME YÖNELİK HAZIRLANAN PEPEE VE MAŞA İLE KOCA AYI ÇİZGİ FİLMİNİN DEĞERLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

ANALYSIS OF PEPEE AND MASHA AND THE BEAR, PREPARED FOR PRESCHOOL PERIOD, IN TERMS OF VALUES

Öğr. Gör. Zeynep YILMAZ

Şırnak Üniversitesi

Prof. Dr. Makbule Meziyet ARI

Istanbul Gelişim Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada Türkiye yapımı Pepee ve Rusya yapımı Maşa ile Koca Ayı çizgi filminde değerlerin sözel ifade ve davranışsal ifade boyutu açısından izleyiciye sunulma biçimi ve ulaşılan değerlerin bu çizgi film bölümlerinde yer alma sıklıklarını belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmanın ilk iki bölümünde literatür tarama üçüncü bölümünde nitel araştırma yöntemlerinden gömülü teori yöntemi kullanılarak Pepee ve Maşa ile Koca Ayı çizgi filmi incelenmiştir. Örneklemenin seçiminde amaçlı örnekleme yöntemlerinden kuramsal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Pepee çizgi filminin on bölümü Maşa ile Koca Ayı çizgi filminin on bölümü oluşturmaktadır. Düşyeri youtube kanalından izlenen Pepee ve Maşa ile Koca Ayı Türkçe youtube kanalından izlenen Maşa ile Koca Ayı çizgi filminin analizinde doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Analizler sonucunda Pepee çizgi filminde yer alan değerlerin, sözel ifade ve davranışsal ifade boyutları kıyaslandığında, davranışsal ifade değer kategorilerinden çok sözel ifade kategorileri şeklinde izleyicilere sunulduğu tespit edilmiştir. Toplam değer ifadelerinin (n= 457), 372' si "sözel ifade boyutunda, 55'i "davranışsal ifade boyutunda" yer almaktadır. Maşa ile Koca Ayı çizgi filminde yer alan değerlerin, sözel ifade ve davranışsal ifade boyutları kıyaslandığında, sözel ifade değer kategorilerinden çok davranışsal ifade kategorileri şeklinde izleyicilere sunulduğu tespit edilmiştir. Toplam değer ifadelerinin (n= 168), 112' si "davranışsal ifade boyutunda", 56'sı "sözel ifade boyutunda" yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesinde Değerler, Çocuk ve Medya, Çizgi Film, Maşa ile Koca Ayı, Pepee

Abstract

In the first two parts of the study, the literature review and in the third part, the cartoon Pepee and Masha and the Bear was examined by using the embedded theory method, one of the qualitative research methods. The theoretical sampling method, one of the purposive sampling methods, was used in the selection of the sample. The sample of the research consists of ten episodes of Pepee cartoon and ten episodes of Masha and the Bear cartoon. The document analysis method was used in the analysis of the cartoon Masha and the Bear, which was watched on the Turkish youtube channel, Pepee and Masha and the Bear. As a result of the analyzes, when the verbal expression and behavioral expression dimensions of the values in the Pepee cartoon were compared, it was determined that they were presented to the audience

as verbal expression categories rather than behavioral expression value categories. Of the total value expressions (n= 457), 372 were in the "verbal expression dimension" and 55 were in the "behavioral expression dimension". When the verbal expression and behavioral expression dimensions of the values in the cartoon Masha and the Bear were compared, it was determined that they were presented to the audience as behavioral expression categories rather than verbal expression value categories. Of the total value expressions (n= 168), 112 were in the "behavioral expression dimension" and 56 in the "verbal expression dimension".

Keywords: Preschool Values, Children and Media, Cartoons, Masha and The Bear, Pepee

Giriş

İnsanları diğer canlılardan ayıran en temel özelliklerden biri şüphesiz eğitim ihtiyacıdır. İnsan yavrusu dünyaya gözlerini açtığı andan itibaren yaşamını devam ettirebilmek için bir başkasının bakım ve sevgisine muhtaçtır. Fizyolojik ihtiyaçların karşılanması ile başlayan bu süreç zamanla çocuğun sağlık ve eğitim ihtiyaçlarını da içerecek şekilde genişleyerek devam eder (Oktay, 2015). Okul öncesi dönem, gelişimin her alanında yoğun bir hareketliliğin yaşandığı, duygusal, zihinsel, bedensel, ahlaki ve dini gelişimin birçok açıdan temellerinin atıldığı, yaklaşık olarak yedi yaşına kadar olan yaş aralığını kapsayan kritik bir dönemdir (Fowler, 2004; Hildebrandt & Zan, 2008; Piaget, 2002). Bu dönemdeki çocukların büyük bir kısmının çizgi filmlerle büyüdüğü gerçeği yadsınamaz. Çocuklar çizgi filmlere telefon, tablet, bilgisayar ve televizyon aracılığıyla ulaşmaktadırlar. Ülkemizde yapılan bir araştırmada (Cesur & Paker, 2007) yaklaşık on yaşlarına kadar çocuklarda çizgi filmlere yönelik büyük bir ilginin olduğunu, on yaşından sonra ise bu ilgide düşüşün yaşandığını tespit etmiştir. Kitle iletişim araçları hepimizin hayatına kalıpyargılar sunmaktadır. Kalıpyargı, yarı çevre yarı insan tarafından oluşturulan “kafamızdaki resimlerdir”. Bu resimler, bireylerin çocukluk dönemi itibarıyla izledikleri filmler, çizgi filmler, okudukları kitaplar gibi görsel, işitsel, yazılı medya ürünleri aracılığıyla biçimlenmektedir (Lipmann’dan aktaran Çatalcalı Soyer, 2009). Henüz hayal ile gerçeğin farkını göremeyen, gördüklerinin etkisiyle bir dünya kuran okul öncesi dönem çocuğunun kişilik gelişimi, değer gelişimi, kültürlenme gibi bireysel gelişim süreçlerinde çizgi filmler önemli bir yer teşkil etmektedir.

Okul Öncesi Eğitim

Okul Öncesi Eğitim, ırk ve sosyal sınıftan bağımsız olarak tüm çocuklara eğitim ve gelişim fırsatları sağlamak için en iyi mekanizmalardan biridir (Heckman ve Masterov, 2007). Yaşamın ilk yıllarında okul öncesi eğitim sadece çocukların eğitim ihtiyaçlarını karşılamada değil, aynı zamanda gelişimlerini desteklemede de önemli bir role sahiptir (Oğuzkan ve Oral, 1995; Travick Smith, 2003, aktaran Schunk, 2009; Yılmaz, 1999). Okul öncesi deneyimleri okula hazır bulunuşluğu şekillendirmede biçimlendirici ve etkin bir rol oynar. Bu dönem okula girişteki beceri boşluklarını büyük ölçüde açıklamaktadır. Yaşamın erken dönemlerinde duyuşsal ve bilişsel olarak teşvik edici bakım, dil ve bilişsel becerileri geliştirerek öğrenmeyi kolaylaştırır (Shonkoff ve Phillips, 2000). Bu dönemde sosyal becerileri öğrenmek, çocukların topluma uyum sağlama ve kültürlerinin üretken üyeleri olmalarını destekler (Elksnin ve Elksnin, 2000 ; Webster-Stratton, Reid ve Hammond, 2004)).

Değer

Değer, insan davranışlarını ele alıp ve bu davranışları yorumlamasından kaynaklı birçok alanda kullanılan bir kavramdır. Bu alanlardan bazıları felsefe, sosyoloji, psikoloji, matematik, dini bilimler, tarih ve iktisattır. Günlük yaşam becerilerimizi şekillendiren radyo ve televizyon konuşmalarında, programlarda, dizi ve filmlerde, siyasi olaylarda değer kavramı ele alınmaktadır. Peki değer kavramı neden her alanda hayatımızda var olan bir niteliktir? Değer, geçmişten günümüze kadar varlığını sürdüren, toplumsal yaşam düzenini şekillendiren, yaşama uyum sağlamamızı kolaylaştıran, bir şeyin önem, karşılık, kıymet, yarar ve anlamını koruyan kavramlardır. Toplumsal değişim ve yeniliğe karşı bazı değerlerimiz giderek unutulmuştur. Unutulmaya mahkûm bırakılmış bu değerlerimizi tekrardan yaşamak ve yaşatmak, doğru ve anlamlı bir yaşam sürdürmemiz için değerler eğitime gereksinim duyulmuştur.

Değerler Eğitimi

İnsanın başarıda zirveye ulaşmasında, hayallerine kavuşmasında, günlük yaşam becerilerinin zenginleşmesinde ve değerlerin kazanılmasında eğitim en temel yolculuktur. Değerler günlük yaşam içerisinde ailede, akraba, komşu, yakın çevre ile ilişkilerde, düğünde, alışverişte, bayramlarda, cenaze törenlerinde kısacası her zaman ve her yerde toplumsal yaşantımızın içerisinde yer almaktadır. Bu sebeple yaşantı bütünlüğü içerisinde var olan tüm değerler eğitim yoluyla bireylere kazandırılması gerekmektedir (Bakioğlu ve Levent, 2014; Deveci ve Ay, 2009). Değerlerin yaşatılmasında büyük bir öneme sahip olan okullarda geliştirilmesi gereken kişilik özelliklerinin belirlenmesinde öğrenciler, öğretmenler, okul yönetimi, okulun bulunduğu çevre, ebeveynler, okul aile birliği gibi ilgili tüm ortakların görüşlerine yer verilmesi ve birliktelik sağlanması gerektiği bilinmektedir (Brynildssen, 2002; Vess ve Halbur, 2003). Öğretilbilir ve öğrenilebilir en önemli olgular olan değerler, eğitimle nesilden nesile aktarılan, kendine, ailesine, çevresine ve bütün canlılara faydalı bireyler yetiştirmeyi hedefler. Diğer yandan toplumda var olan kültür devamlılığını sağlayarak geçmiş ve gelecek arasında anlamlı bir köprü kurma görevini de üstlenir. Birey ve değerler arasında karşılıklı bir döngü vardır. Yaşantılarımız sonucunda oluşan değerler kişiye ve topluma yön vermektedir. Bütün bunların doğru, yararlı, anlamlı bir döngü içerisinde devam edebilmesi ancak eğitimle gerçekleşmektedir (Tokdemir, 2007). Değerler eğitimi sevgi, sorumluluk ve karakter eğitimi desteklerken girişimciliği, temel insani değerleri yaşatmayı, kendisiyle ve çevresiyle barışık bireyler yetiştirmeyi, etkili bir okul kültürü oluşturmayı, toplumsal düzeni korumayı da kapsamaktadır (Aydın ve Akyol-Gürler, 2013).

Çizgi Film

Teknik anlamda çizgi filmler yakın geçmişte ortaya çıksa da insanların çizgilerle duygu ve düşüncelerini anlatması oldukça eski zamanlara dayanmaktadır. Çizgi film tarihi, yapılan araştırmalara göre ilk olarak binlerce yıl önce mağara resimlerindeki figürlere kadar gitmektedir. Farklı coğrafi bölgelerde bulunan mağara resimleri, bir bakıma çizimlerle anlatılan yaşamsal görüntülerdir (Göktepe,2015). Çizgi filmlerin asıl hedef kitlesi çocuklardır. Bu sebeple çocuklara yönelik kurulan televizyon kanallarında, internet oyunlarında, sosyal

medya kanallarında, sinema filmlerinde, reklam kuşaklarında canlandırma ve bilhassa canlandırmanın bir türü olarak görülen çizgi filmler ilk sıralarda yer almaktadır. Yapım olarak işlenen çizgi filmlerin temel işlevleri arasında öğretmek, doğruyu göstermek, eğlendirmek, eğlendirirken eğitmek, kültür aktarımı sağlamak, toplumsal paylaşım oluşturmak gösterilebilir (Temizyürek,2014).

Çizgi Filmler ve Televizyon

1950 yılında ABD’de 6 milyon civarında televizyon kullanılmaktaydı. Bu rakamdan yola çıkıldığında ise yaklaşık olarak 26 milyon kişinin televizyona ulaşımının olduğu ön görülmektedir. İlk olarak televizyonda çizgi film gösteren studio ise alanının öncü ismi olan Walt Disney olmuştur. 3 Mayıs 1939 yılında Donald’s Cousin Gus isimli bir çizgi film NBC kanalında gösterilmiştir. (Bendazzi, Animation: A World History: Foundations - The Golden Age, 2015). En çok kullanılan kitle iletişim araçlarının başında televizyon gelmektedir. Konuşamayacak ya da yürüyemeyecek kadar küçük çocuklar bile televizyon yayınlarına belli tepkiler vermektedir. Henüz 6 aylıkken çizgi film izlemeye başlayan çocuklar, 2-3 yaşına geldiklerinde istekli izleyicilere dönüşmektedirler. Yapılan araştırmalar çocukların çoğunun günde 3-4 saat televizyon izlediklerini, yılda 900 saati okulda geçirirken, 1500 saati ise televizyon karşısında geçirdiklerini göstermektedir (Demirhan, Samur ve Büyüктаşkapu, 2013; İşliyen, İşliyen, 2014). RTÜK’ün 2008 yılında 21 ilde ve farklı yaş grupları, farklı sosyo ekonomik gruptan 2.570 denek ile yapmış olduğu Televizyon İzleme Eğilimleri çalışmasına göre hafta içinde %20,5’in 3 saat, %17,22’nin 2 saat ve %16,4’ün 4 saat televizyon izledikleri görülmüştür. Hafta sonunda ise bu oranın arttığı görülmüştür. TÜİK’in 2013 yılında yaptığı araştırmaya göre 6-10 yaş aralığındaki çocukların %94,8’inin her gün televizyon izledikleri ve en çok izlenen programların %93,8 ile çizgi filmler olduğu sonucuna varılmıştır (İstatistiklerle Çocuk, 2014).

Çizgi Filmler ve Youtube

Hayatımızın bir parçası haline gelen video paylaşım sitesi youtube, televizyona bir alternatif oluşturmuştur. İzlediğimiz dizileri, çizgi filmleri çoğu zaman youtube kanalından takip ederiz. (Şeko, 2020). Çocuklara yönelik yayın yapan televizyon kanalları youtube üzerinden de yayın yaparak çocuklara rahatlıkla ulaşabilmektedir. Bu kanallardan bazıları ve kanala abone sayıları şöyledir: TRT Çocuk 4,96 milyon; Cartoon Network 1,69 milyon; Disney Channel 2,75 milyon; MinikaGo 130 bin. (www.youtube.com.tr) Televizyon kanallarının Youtube sayfasında açtığı sayfaların yanı sıra belirli çizgi filmler için açılan kanalların da abone sayısı oldukça yüksektir. Bunların arasında Pepee Düşyeri 3,08 milyon; Maşa ile Koca Ayı Türkçe 4,04 milyon; Maşa ile Koca Ayı İngilizce 23 milyon; Maşa ile Koca Ayı Rusça 33,7 milyon; Caillou 870 bin; Rafadan Tayfa 3,67 bin; Akıllı Tavşan Momo 161 bin; Keloğlan 47,3 bin; Elif ve Arkadaşları 461 bin; Doru 640 bin. (www.youtube.com.tr)

Yöntem

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, örneklem ile veri toplanma süreci, verilerin analizi, geçerlik ve güvenirliğe ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada Türk yapımı Pepee ve Rusya yapımı Maşa ile Koca Ayı izgi filmlerinde yer alan olumlu değer ifadeleri, bu değerlerin davranışsal ve sözel ifade açısından sunulma biçimleri ve bu değerlerin bulunma sıklığını tespit etmek amacıyla Nitel Araştırma Desenleri’nden ‘‘Gömülü Teori’’ deseni kullanılmıştır. Gömülü teori, günümüzde doğrudan kuram elde etmek amacıyla değil, araştırılan konuyu önyargısız ve bütün gerçekliğiyle incelemek, ortaya koymak için sadece veri toplama aracı olarak kullanılmaktadır (Ekiz, 2009).

Gömülü teori, yaşantılara dayalı olgular hakkında kuram geliştirmek üzere eř zamanlı veri toplanmasına, kodlanmasına ve analiz edilmesine dayalı süreçleri içerir (zden, 2017). Bu çalışmada veri toplama, kodlama ve analiz etme süreçleri eř zamanlı kullanılıp, ortaya çıkan kategori ve kavramlar araştırma süreci boyunca toplanan verilerden elde edildiği için gömülü teori desenin kullanılması uygun görülmüştür.

Örneklem

Araştırmanın rneklemine Pepee izgi filminin on bölümü, Maşa ile Koca Ayı izgi filminin on bölümü olmak üzere toplamda iki çizgi film ile yirmi bölüm oluşturmaktadır. izgi film bölümlerinin seçilmesinden amaçlı örnekleme yöntemlerinden kuramsal rneklemekten yararlanılmıştır. Kuramsal rnekleme yaklaşımı gömülü teori araştırmalarının en temel özelliklerinden biridir (Payne, 2007). Kuramsal rnekleme, hem veriler toplanıp analiz edildikçe ortaya çıkmaya başlayan kuramı sınaama, hem de farklı deneyimleriyle araştırmaya katkıda bulunacak başka katılımcıları seçme süreci olarak tanımlanabilir (zden, 2017).

Verilerin Toplanması

Gömülü teori araştırmalarında, kuramsal doğgunluk sağlanıncaya kadar gözlem, görüşme ve dokümanlar yoluyla veri toplamaya devam edilir (zden, 2017). Çalışmada nitel veri toplama tekniklerinden olan doküman incelemesi tekniği kuramsal doyuma ulaşıncaya kadar kullanılmıştır. Çalışmada görsel/işitsel temalı dokümanlara yer verilmiştir. Film, video ve fotoğraf gibi görsel materyaller araştırmacıya çizgi filmlerde geçen karakterlerin ‘‘duygu durumları, vücut hareketleri, jest ve mimikleri’’ gibi sözel olmayan ifade davranışlarına gerçeklik boyutu kazandırarak süreklilik sağlaması ya da araştırmacıya birden fazla tekrarı farklı zaman dilimlerinde izleme olanağı sunma gibi bazı avantajlar sağlamaktadır. (şimşek ve Yıldırım, 2016). Doküman inceleme, ‘‘analize konu olan veriden örneklem seçme, kategoriler geliştirme, analiz birimini saptama ve sayısallaştırma’’ olmak üzere dört aşamada gerçekleşmektedir (Bailey, 1982’den akt. Yıldırım ve şimşek, 2011: 197). Bu aşamalar doğrultusunda, çalışma kapsamında yapılanlara aşağıda yer verilmektedir:

Örneklem Seçme

Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden kuramsal örnekleme yoluyla Pepee izgi filminin on bölümü (Büyümek Güzeldir, Pepee’nin Yeni Arkadaşı Zezee, Hayde Bre Pehlivan, 8 Saatlik Sabır Oyunu, şuuut ve Basket, Korsan Pepee, Affet Beni, Bir Kap Su Biraz Yemek, Sabır Sabır Sabır Ya Sabır, Büyük m, Küçük m?); Maşa ile Koca Ayı izgi filminin on bölümü (İlkbahar’a Kadar Uyandırma, Reçel Günü, Lütfen Beni Ara, Dikkat Et, Küçük Kuzen, amaşır Günü, Afiyet Olsun, Evde Yenilik, Aile Bir Arada, Korkulu Gece) araştırma kapsamına alınmıştır (n=20).

Kategoriler Geliştirme

Yapılan çalışmada Pepee ve Maşa ile Koca Ayı çizgi filmleri izlenmeden önce araştırmacı tarafından okul öncesi döneme yönelik 11 adet değer belirlenmiştir. Bu değerlere yönelik özel alt kategoriler ise veri toplama sürecinde ortaya çıkmıştır. Oluşturulan genel ve özel alt kategoriler alanda dört farklı uzmana gönderilmiştir. Belirlenen değerler uzman görüşleri ile paralellik gösterdiği için büyük bir değişiklik yapılmamıştır. Pepee ve Maşa ile Koca Ayı çizgi filminde yer alan değerlerin izleyiciye sözel ve davranışsal ifade olarak sunulma biçimleri ve değerlerin sıklığını tespit etmek amacıyla bu çizgi filmlerde geçen sözel ve davranışsal ifadeler senaryo haline getirilmiş, senaryoda geçen tüm sözel ve davranışsal ifadeler numaralandırılmıştır. Numaralandırılan değerlere ilişkin genel kategoriler ve özel alt kategoriler tablo şeklinde oluşturulmuştur. İlgili sözel ifadeler ve davranışsal ifadeler uygun değer kategorisine yerleştirilmiştir.

Analiz Birimini Saptama

Araştırmada sözel ifade ve davranışsal ifade boyutları incelendiği için analiz birimi olarak “Cümle/Sözcük”, “Davranış Kalıpları” analiz birimi olarak kullanılmıştır.

Sayısallaştırma

Bu çalışmada elde edilen bulguların frekans ve yüzde tabloları oluşturularak sayısallaştırılmıştır.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada içeriği analiz edilen çizgi filmlerde sunulan “olumlu değer ifadelerinin” görülme sıklıklarını saptamak amaçlanmaktadır. Bu nedenle elde edilen veriler, içerik analizi türlerinden olan ve birimlerin nicel (yüzdesel ve oransal) olarak görülme sıklığını ortaya koyan “frekans analizi” ile analiz edilmiştir. Araştırmada çözümleme birimi olarak “cümle/sözcük” ve “değerlere ilişkin davranışlar” kullanılmıştır. Her bir sahneye ilişkin yer alan cümleler/sözcükler ve davranışlar incelenerek “çizgi filmlere ait değer kategorilerinin tanımları” doğrultusunda genel kategorilere ve özel alt kategorilere (alanlara) yerleştirilmiştir. Araştırma hem sözel ifade hem de davranışsal ifade boyutunda yürütüldüğü için analiz birimi olarak “cümleler/sözcükler” ve “değerlere ilişkin davranış kalıpları” kullanılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmada güvenilirliği sağlamak için verilerin doğrulanması stratejisi kullanılmıştır. İzlenen bölümlerin farklı sahnelerinde ulaşılan sözel ve davranışsal ifadelerin hangi değer kategorisi ile ilişkili olduğu uzmanlar tarafından incelenmiştir. Ulaşılan verilerin ayrıntılı bir şekilde raporlandırılması, nitel çalışmada geçerliği yükselten önemli bir etkidir. Bunun yanı sıra, bulgulara ulaşma sürecinde bütün aşamaların detaylarıyla açıklanması geçerlik açısından belirleyicidir. Araştırmanın yöntem kısmının ayrıntılarıyla açıklanması, incelenen bölümlerinin detaylandırılması, aynı veya farklı alanlarda çalışacak araştırmacılara yardımcı olabilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Tespit edilen her değer için ilgili bölümün zaman aralığı dakika ve saniyesiyle birlikte not edilmiştir. Açıklama kısmında da söz konusu

zaman belirtisinde sunulan görselin yazılı dökümü listelenmiştir. Böylece doğrudan ulaşılabilecek, zaman aralıklarına bakılıp erişilebilir ve denetlenebilir bir kontrol zemini hazırlanmıştır.

Bulgular

Pepee çizgi film bölümlerinde geçen Sevgi, Saygı/Nezakat, Yardımlaşma, İşbirliği, Hoşgörü, Dürüstlük/Doğruluk, Sorumluluk, Güven, Mutluluk, Sabır, Adalet değerlerinin sözel ve davranışsal ifade boyutlarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 1: Büyüme Güzelir Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	10	% 58,82	-	% 0,00	10	% 50,00
Hoşgörü	1	% 5,88	-	% 0,00	1	% 5,00
Mutluluk	1	% 5,88	3	% 100	4	% 20,00
Sorumluluk	2	% 11,76	-	% 0,00	2	% 10,00
Sabır	1	% 5,88	-	% 0,00	1	% 5,00
Yardımlaşma	1	% 5,88	-	% 0,00	1	% 5,00
Saygı/Nezakat	1	% 5,88	-	% 0,00	1	% 5,00
İşbirliği	-	% 0,00	-	% 0,00	0	% 0,00
Güven	-	% 0,00	-	% 0,00	0	% 0,00
Adalet	-	% 0,00	-	% 0,00	0	% 0,00
Doğruluk/Dürüstlük	-	% 0,00	-	% 0,00	0	% 0,00
Toplam	17	% 100	3	% 100	20	% 100

Tablo 1’de “Pepee Büyüme Güzelir” bölümünde hangi değere ne kadar yer verildiği ve ortaya çıkan değerlerin oranları görülmektedir. Buna göre sözel ifade boyutunda en çok sevgi değerine yer verildiği görülmektedir. Sevgi değerini sorumluluk değerinin takip ettiği fakat bu oranın sevgi değerine göre oldukça düşük olduğu görülmektedir. Hoşgörü, mutluluk, sabır, yardımlaşma, saygı/nezaket değerlerine ise eşit oranda yer verilmiştir. İşbirliği, güven, adalet, doğruluk/dürüstlük değerlerine rastlanmamıştır.

“Pepee Büyüme Güzelir” bölümünde davranışsal ifade boyutunda sadece mutluluk değerine yer verildiği görülmektedir. Sözel ifade boyutu ve davranışsal ifade boyutunda ortaya çıkan değerlerin oranlarında farklılıklar olduğu saptanmıştır. Değerlerin aktarılmasında davranışsal ifade boyutuna daha fazla yer verilmesinin okul öncesi döneme yönelik çocukların izlediklerini öğrenmeleri ve anlamlandırmaları açısından daha faydalı olacağı düşünülmektedir.

Tablo 1: Pepee'nin Yeni Arkadaşı Zezee Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	14	% 27,45	-	% 0,00	14	% 25,45
Hoşgörü	2	% 3,92	-	% 0,00	2	% 3,64
Mutluluk	8	% 15,69	4	% 100	12	% 21,82
Sorumluluk	2	% 3,92	-	% 0,00	2	% 3,64
Sabır	5	% 9,80	-	% 0,00	5	% 9,09
Yardımlaşma	3	% 5,88	-	% 0,00	3	% 5,45
Saygı/Nezakat	12	% 23,53	-	% 0,00	12	% 21,82
İşbirliği	3	% 5,88	-	% 0,00	3	% 5,45
Güven	-	% 0,00	-	% 0,00	0	% 0,00

Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	2	%3,92	-	%0,00	2	%3,64
Toplam	51	%100	4	%100	55	%100

Bu bölümün ana konusu “Arkadaşlık, Yardımlaşma” üzerine kurulmuştur. Fakat sözel ifade boyutunda yardımlaşma değerine sadece üç defa yer verildiği görülmüştür. Davranışsal ifade boyutunda ise yardımlaşma değerine rastlanmamıştır. “Pepee’nin Yeni Arkadaşı Zezee” bölümünde sözel ifade boyutunda en çok sevgi değerine yer verildiği görülmektedir. Sevgi değerini saygı/nezaket, mutluluk, sabır değerlerinin takip ettiği görülmektedir. Yardımlaşma ve işbirliği değerine eşit oranda (3) yer verildiği görülmektedir. Ardından doğruluk/dürüstlük, hoşgörü, sorumluluk değerlerine eşit oranda (2) rastlanmıştır. Ana konusu arkadaşlık ve yardımlaşma olan bu bölüm için çok önemli olan Güven ve adalet değerlerine yer verilmemiştir.

“Pepee’nin Yeni Arkadaşı Zezee” bölümünde davranışsal ifade boyutunda mutluluk bir tane değer kategorisinin yer aldığı görülmektedir. Sevgi, hoşgörü, sorumluluk, sabır, yardımlaşma, saygı/nezaket, işbirliği, güven, adalet, doğruluk/dürüstlük değerlerine rastlanmamıştır. İlgili bölümde sözel ifade boyutu, davranışsal ifade boyutundan daha fazla değer kategorisine sahiptir.

Tablo 2: Haydebre Pehlivan Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	9	%37,50	-	%0,00	9	31,03
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	7	%29,17	5	%100,00	12	%41,38
Sorumluluk	1	%4,17	-	%0,00	1	%3,45
Sabır	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Yardımlaşma	1	%4,17	-	%0,00	1	%3,45
Saygı/Nezaket	5	%20,83	-	%0,00	5	%17,24
İşbirliği	1	%4,17	-	%0,00	1	%3,45
Güven	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Toplam	24	%100	5	%100	20	%100

Tablo 3’te “Pepee Hayde Bre Pehlivan” bölümüne bakıldığında sözel ifade boyutunda sevgi, mutluluk, sorumluluk, yardımlaşma, saygı/nezaket, işbirliği olmak üzere altı tane, davranışsal ifade boyutunda mutluluk olmak üzere bir tane değer kategorisinin yer aldığı görülmektedir. İlgili bölümde sözel ifade boyutunda, davranışsal ifade boyutundan daha fazla değer kategorisinin yer aldığını göstermektedir. Bununla birlikte sözel ifade boyutunda hoşgörü, sabır, güven, adalet, doğruluk/dürüstlük; davranışsal ifade boyutunda sevgi, hoşgörü, sorumluluk, sabır, yardımlaşma, saygı/nezaket, işbirliği, güven, adalet, doğruluk/dürüstlük değer kategorilerine ait herhangi bir bulguya ulaşılmadığı görülmektedir.

Tablo 3: 8 Saatlik Sabır Oyunu Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	8	%21,05	-	%0,00	8	%17,78
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	10	%26,32	7	%100,00	17	%37,78
Sorumluluk	2	%5,26	-	%0,00	2	%4,44
Sabır	13	%34,21	-	%0,00	13	%28,89
Yardımlaşma	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Saygı/Nezaket	1	%2,63	-	%0,00	1	%2,22
İşbirliği	1	%2,63	-	%0,00	1	%2,22
Güven	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	3	%7,89	-	%0,00	3	%6,67
Toplam	38	%100	7	%100	45	%100

Tablo 4 incelendiğinde sözel ifade boyutunda en çok sabır değerine yer verildiği görülmektedir. “Biraz sabredip beklemek gerekir. Sabret Pepee. Gerçekleşene kadar beklemeye sabretmek denir. Sizinle 8 saat bir sabır oyunu oynayalım. Sabretmiş olacaksınız. İşte sütümüz 8 saatlik sabır oyunu için hazır. Önce sütümüzün 4 saat soğumasını bekleyeceğiz. İşte 8 saatlik sabır oyunu başlıyor. 8 saatlik sabır oyunu oynuyoruz. 1 saatimiz daha doldu haberiniz olsun. 4 saat sonra harika bir yoğurdumuz olacak. Haydi, 4 saat daha sabır oyunu oynayın.” İfadeleri sabır anlamını taşıdığı için sabır değerine ilişkin sözel ifadeler alt kategorisinde değerlendirilir. “Pepee 8 Saatlik Sabır Oyunu” bölümünde sevgi, mutluluk, sorumluluk, sabır, saygı/nezaket, işbirliği, doğruluk dürüstlük değerlerinin sunulduğu görülmektedir. Hoşgörü, yardımlaşma, güven adalet değerlerine yer verilmemiştir.

Tablo 4: Şuut ve Basket Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	12	%21,43	-	%0,00	12	%18,18
Hoşgörü	3	%5,36	1	%10,00	4	%6,06
Mutluluk	8	%14,29	9	%90,00	17	%25,76
Sorumluluk	2	%3,57	-	%0,00	2	%3,03
Sabır	1	%1,79	-	%0,00	1	%1,52
Yardımlaşma	2	%3,57	-	%0,00	2	%3,03
Saygı/Nezaket	22	%39,29	-	%0,00	22	%33,33
İşbirliği	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Güven	2	%3,57	-	%0,00	2	%3,03
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	4	%7,14	-	%0,00	4	%6,06
Toplam	56	%100	10	%100	66	%100

Tablo 5’te ‘‘Pepee Şuuut ve Basket’’ bölümünde sözel ifade boyutu ve davranışsal ifade boyutunda hangi değerlere yer verildiği ve ortaya çıkan değerlerin oranları görülmektedir. ‘‘Günaydın, Aferin size, Güle güle, Hoşça kal, Merhaba, Hoş geldin, Görüşürüz, Teşekkür ederim.’’ Kavramları bu bölümde sık kullanılan ve saygı/nezaket anlamı taşıdığı için saygı/nezaket değerine ilişkin sözel ifadeler alt kategorisinde değerlendirilir. Buna göre sözel ifade boyutunda en çok saygı/nezaket değerine yer verildiği görülmektedir. Saygı/nezaket değeriyle birlikte hoşgörü, mutluluk, sorumluluk, sabır, yardımlaşma, sevgi, güven, doğruluk dürüstlük değerlerine de yer verilmiştir. Adalet, işbirliği değerine yönelik sözel ifadelere rastlanmamıştır.

Tablo 5: Korsan Pepee Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	14	%45,16	-	%0,00	14	%36,84
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	6	%19,35	7	%100,00	13	%34,21
Sorumluluk	1	%3,23	-	%0,00	1	%2,63
Sabır	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Yardımlaşma	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Saygı/Nezaket	7	%22,58	-	%0,00	7	%18,42
İşbirliği	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Güven	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	3	%9,68	-	%0,00	3	%7,89
Toplam	31	%100	7	%100	38	%100

Tablo 6’ya bakıldığında ‘‘Korsan Pepee’’ bölümünde sözel ifade boyutunda sevgi, mutluluk, sorumluluk, saygı/nezaket, doğruluk/dürüstlük olmak üzere beş değer kategorisi; davranışsal ifade boyutunda ise mutluluk olmak üzere bir değer kategorisinin bulunduğu görülmektedir. Bu durum, ilgili bölümde sözel ifade boyutunun, davranışsal ifade boyutundan daha fazla değer kategorisine yer verildiği görülmüştür. Sevgi anlamını taşıyan değer kategorilerine daha fazla rastlanmıştır. Ardından sırasıyla mutluluk, saygı/nezaket, doğruluk dürüstlük değerlerine yer verilmiştir. Sorumluluk değerine ise sadece bir defa rastlanmıştır. Bu bölümün hem sözel ifade boyutunda hem de davranışsal ifade boyutunda hoşgörü, sabır, yardımlaşma, işbirliği, güven, adalet değer kategorilerine ait herhangi bir bulguya ulaşılmadığı görülmektedir.

Tablo 6: Affet Beni Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	25	%58,14	2	%33,33	27	%55,10
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	5	%11,63	3	%50,00	8	%16,33
Sorumluluk	1	%2,33	-	%0,00	1	%2,04

Sabır	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Yardımlaşma	1	%2,33	1	%16,67	2	%4,08
Saygı/Nezaket	9	%20,93	-	%0,00	9	%18,37
İşbirliği	2	%4,65	-	%0,00	2	%4,08
Güven	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Toplam	43	%100	6	%100	49	%100

Tablo 7’de “Affet Beni” bölümünde hangi değere ne kadar yer verildiği ve ortaya çıkan değerlerin oranları görülmektedir. Buna göre sözel ifade boyutunda en çok sevgi değerinin yer aldığı, sevgi değerini saygı/nezaket değerinin takip ettiği fakat bu oranın sevgi değerine göre düşük olduğu, ardından sırasıyla mutluluk, işbirliği değerine yer verildiği görülmektedir. Sorumluluk ve yardımlaşma değerinin eşit oranda olduğu bu bölümde hoşgörü, sabır, güven, adalet, doğruluk/dürüstlük değerlerine rastlanmamıştır.

Pepee çizgi filminin ilgili bölümünde davranışsal ifade boyutunda sevgi, mutluluk ve yardımlaşma değerine yer verildiği görülmektedir. Hoşgörü, sorumluluk, sabır, saygı/nezaket, işbirliği, güven, adalet, doğruluk/dürüstlük değerlerine ait herhangi bir bulguya ulaşılmadığı görülmektedir.

Tablo 7: Bir Kap Su, Biraz Yemek Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	9	%14,75	1	%20,00	10	%15,15
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	6	%9,84	2	%40,00	8	%12,12
Sorumluluk	18	%29,51	2	%40,00	20	%30,30
Sabır	1	%1,64	-	%0,00	1	%1,52
Yardımlaşma	1	%1,64	-	%0,00	1	%1,52
Saygı/Nezaket	21	%34,43	-	%0,00	21	%31,82
İşbirliği	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Güven	3	%4,92	-	%0,00	3	%4,55
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	2	%3,28	-	%0,00	2	%3,03
Toplam	61	%100	5	%100	66	%100

Tablo 4.8’de verilen değerler incelendiğinde saygı/nezaket değerine daha fazla yer verildiği görülmektedir. Bunun sebebi ise günlük konuşma içerisinde saygı/nezaket değerine ilişkin çok fazla kelime kullanmamızdır. Merhaba, güle güle, görüşürüz, sağ ol gibi. İlgili bölümün sözel ifade boyutunda sevgi, mutluluk, sorumluluk, sabır, yardımlaşma, saygı/nezaket, güven, doğruluk/dürüstlük olmak üzere sekiz tane değer kategorisi, davranışsal ifade boyutunda sevgi, mutluluk, sorumluluk olmak üzere üç tane değer kategorisinin yer aldığı görülmektedir. Bu bölümde sözel ifade boyutunun davranışsal ifade boyutundan daha fazla değer kategorisinin yer aldığı görülmektedir. Bununla birlikte “Bir Kap Su, Biraz Yemek” bölümünde hoşgörü, işbirliği, adalet değer kategorilerine ait herhangi bir bulguya ulaşılmadığı görülmektedir.

Tablo 8: Sabır Sabır Ya Sabır Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	10	%37,04	2	%33,33	12	%36,36
Sorumluluk	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Sabır	10	%37,04	4	%66,67	14	%42,42
Yardımlaşma	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Saygı/Nezaket	7	%25,93	-	%0,00	7	%21,21
İşbirliği	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Güven	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Toplam	27	%100	6	%100	33	%100

Tablo 9’ a bakıldığında ilgili çizgi filmin ‘‘Sabır Sabır Ya Sabır’’ bölümünün sözel ifade boyutunda mutluluk (%37,04) ve sabır (%37,04) değer kategorilerine eşit oranda rastlanmıştır. %25,93 oranında saygı/nezaket değerine rastlanmıştır. Davranışsal ifade boyutunda ise sabır (%66,67) ve mutluluk (%33,33) değerlerine yer verildiği görülmektedir. Bununla birlikte sevgi, hoşgörü, sorumluluk, yardımlaşma, işbirliği, güven, adalet, doğruluk/dürüstlük olmak üzere toplamda sekiz tane değer kategorisine rastlanmamıştır.

Tablo 9: Büyük Mü, Küçük Mü? Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	7	%29,17	-	%0,00	7	%26,92
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	5	%20,83	2	%100,00	7	%26,92
Sorumluluk	1	%4,17	-	%0,00	1	%3,85
Sabır	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Yardımlaşma	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Saygı/Nezaket	11	%45,83	-	%0,00	11	%42,31
İşbirliği	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Güven	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Toplam	24	%100	2	%100	26	%100

Tablo 10’da ‘‘Pepee Büyük Mü, Küçük Mü?’’ bölümüne bakıldığında sözel ifade boyutunda sevgi, mutluluk, sorumluluk, saygı/nezaket olmak üzere dört tane, davranışsal ifade boyutunda mutluluk olmak üzere bir tane değer kategorisinin yer aldığı görülmektedir.

Tablo 10: İlkbahar’a Kadar Uyandırma Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	-	%0,00	1	%9,09	1	%7,14
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	-	%0,00	5	%45,45	5	%35,71
Sorumluluk	-	%0,00	3	%27,27	3	%21,43
Sabır	1	%33,33	-	%0,00	1	%7,14
Yardımlaşma	1	%33,33	2	%18,18	3	%21,43
Saygı/Nezaket	1	%33,33	-	%0,00	1	%7,14
İşbirliği	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Güven	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Toplam	3	%100	11	%100	14	%100

Tablo 11’e bakıldığında ilgili çizgi filmin sözel ifade boyutunda sabır, yardımlaşma, saygı/nezaket olmak üzere üç tane değer kategorisi, davranışsal ifade boyutunda sevgi, mutluluk, sorumluluk, yardımlaşma olmak üzere dört tane değer kategorisinin yer aldığı görülmektedir. “İlkbahar’a Kadar Uyandırma” bölümünde yardımlaşma değeri hem sözel ifade hem de davranışsal ifade boyutunda yer almaktadır.

Tablo 11: Reçel Günü Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	1	%20,00	11	%40,74	12	%37,50
Sorumluluk	-	%0,00	7	%25,93	7	%21,88
Sabır	-	%0,00	1	%3,70	1	%3,13
Yardımlaşma	1	%20,00	4	%14,81	5	%15,63
Saygı/Nezaket	1	%20,00	1	%3,70	2	%6,25
İşbirliği	1	%20,00	3	%11,11	4	%12,50
Güven	1	%20,00	-	%0,00	1	%3,13
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Toplam	5	%100	27	%100	32	%100

Tablo 12’ ye bakıldığında ilgili çizgi filmin “Reçel Günü” bölümünün sözel ifade boyutunda mutluluk (%20,00), yardımlaşma (%20,00), saygı/nezaket (%20,00), işbirliği (%20,00), güven (%20,00) değer kategorilerine eşit oranda rastlanmıştır. Davranışsal ifade boyutunda ise mutluluk (%40,74), sorumluluk (%25,93), sabır (%3,70), yardımlaşma (%14,81), saygı/nezaket (%3,70), işbirliği (%11,11) değerlerine yer verildiği görülmektedir.

Tablo 12: Lütfen Beni Ara Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	-	%0,00	1	%10,00	1	%6,67
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	-	%0,00	6	%60,00	6	%40,00
Sorumluluk	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Sabır	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Yardımlaşma	-	%0,00	2	%20,00	2	%13,33
Saygı/Nezakat	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
İşbirliği	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Güven	5	%100,00	-	%0,00	5	%33,33
Adalet	-	%0,00	1	%10,00	1	%6,67
Doğruluk/Dürüstlük	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Toplam	5	%100	10	%100	15	%100

Maşa ile Koca Ayı çizgi filminin “Lütfen Beni Ara” bölümünde geçen sahneler mutluluk, güven değerleri üzerine yoğunlaşmıştır. İlgili bölümün sözel ifade boyutunda güven olmak üzere bir değer kategorisi, davranışsal ifade boyutunda sevgi, mutluluk, yardımlaşma, adalet olmak üzere dört tane değer kategorisinin yer aldığı görülmektedir. Bu bölümde davranışsal ifade boyutunun sözel ifade boyutundan daha fazla değer kategorisinin yer aldığı görülmektedir. Bununla birlikte “Lütfen Beni Ara” bölümünde hoşgörü, sorumluluk, sabır, saygı/nezaket, işbirliği, doğruluk/dürüstlük değer kategorilerine ait herhangi bir bulguya ulaşılmadığı görülmektedir.

Tablo 13: Dikkat Et Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	-	%0,00	1	%11,11	1	%5,00
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	4	%36,36	2	%22,22	6	%30,00
Sorumluluk	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Sabır	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Yardımlaşma	3	%27,27	4	%44,44	7	%35,00
Saygı/Nezakat	1	%9,09	-	%0,00	1	%5,00
İşbirliği	-	%0,00	1	%11,11	1	%5,00
Güven	2	%18,18	1	%11,11	3	%15,00
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	1	%9,09	-	%0,00	1	%5,00
Toplam	11	%100	9	%100	20	%100

Tablo 14'te "Dikkat Et" bölümünde hangi değere ne kadar yer verildiği ve ortaya çıkan değerlerin oranları görülmektedir. Buna göre sözel ifade boyutunda en çok mutluluk değerinin yer aldığı, mutluluk değerini yardımlaşma, güven, saygı/nezaket, doğruluk/dürüstlük değerlerinin takip ettiği görülmektedir. Saygı/nezaket, doğruluk/dürüstlük değerlerinin eşit oranda olduğu bu bölümde sevgi, hoşgörü, sorumluluk, sabır, işbirliği, adalet değerlerine rastlanmamıştır.

Maşa ile Koca Ayı çizgi filminin ilgili bölümünde davranışsal ifade boyutunda sevgi, mutluluk, işbirliği, güven değerlerine yer verildiği görülmektedir. Hoşgörü, sorumluluk, sabır, saygı/nezaket, adalet, doğruluk/dürüstlük değerlerine ait herhangi bir bulguya ulaşılmadığı görülmektedir.

Tablo 14: Küçük Kuzen Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	2	%22,22	-	%0,00	2	%9,52
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	3	%33,33	1	%8,33	4	%19,05
Sorumluluk	-	%0,00	6	%50,00	6	%28,57
Sabır	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Yardımlaşma	-	%0,00	1	%8,33	1	%4,76
Saygı/Nezaket	4	%44,44	4	%33,33	8	%38,10
İşbirliği	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Güven	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Toplam	9	%100	12	%100	21	%100

Tablo 15' e bakıldığında ilgili çizgi filmin "Küçük Kuzen" bölümünün sözel ifade boyutunda sevgi (%22,22), mutluluk (%33,33), saygı/nezaket (%44,44) değer kategorilerine rastlanmıştır. Davranışsal ifade boyutunda ise mutluluk (%8,33), sorumluluk (%50,00), yardımlaşma (%8,33), saygı/nezaket (%33,33) değerlerine yer verildiği görülmektedir.

Tablo 15: Çamaşır Günü Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	4	%57,14	-	%0,00	4	%28,57
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	-	%0,00	3	%42,86	3	%21,43
Sorumluluk	2	%28,57	1	%14,29	3	%21,43
Sabır	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Yardımlaşma	-	%0,00	3	%42,86	3	%21,43
Saygı/Nezaket	1	%14,29	-	%0,00	1	%7,14
İşbirliği	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Güven	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00

Toplam	7	%100	7	%100	14	%100
---------------	----------	-------------	----------	-------------	-----------	-------------

Tablo 16'ya bakıldığında ‘‘Çamaşır Günü’’ bölümünde sözel ifade boyutunda sevgi, sorumluluk, saygı/nezaket olmak üzere üç değer kategorisi; davranışsal ifade boyutunda ise mutluluk, sorumluluk, yardımlaşma olmak üzere üç değer kategorisinin bulunduğu görülmektedir. Bu durum, ilgili bölümde sözel ifade boyutu ve davranışsal ifade boyutunun eşit sayıda değer kategorisine yer verildiği görülmüştür. Sevgi anlamını taşıyan değer kategorilerine daha fazla rastlanmıştır. Ardından mutluluk, sorumluluk, yardımlaşma saygı/nezaket değerlerine yer verilmiştir. Saygı/nezaket değerine sadece bir defa rastlanmıştır. Bu bölümün hem sözel ifade boyutunda hem de davranışsal ifade boyutunda hoşgörü, sabır, işbirliği, güven, adalet, doğruluk/dürüstlük değer kategorilerine ait herhangi bir bulguya ulaşılmadığı görülmektedir.

Tablo 16: Afiyet Olsun Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans Ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	3	% 100,00	-	% 0,00	3	% 33,33
Hoşgörü	-	% 0,00	-	% 0,00	0	% 0,00
Mutluluk	-	% 0,00	1	% 16,67	1	% 11,11
Sorumluluk	-	% 0,00	1	% 16,67	1	% 11,11
Sabır	-	% 0,00	-	% 0,00	0	% 0,00
Yardımlaşma	-	% 0,00	-	% 0,00	0	% 0,00
Saygı/Nezaket	-	% 0,00	2	% 33,33	2	% 22,22
İşbirliği	-	% 0,00	1	% 16,67	1	% 11,11
Güven	-	% 0,00	-	% 0,00	0	% 0,00
Adalet	-	% 0,00	1	% 16,67	1	% 11,11
Doğruluk/Dürüstlük	-	% 0,00	-	% 0,00	0	% 0,00
Toplam	3	% 100	6	% 100	9	% 100

Tablo 17’de ‘‘Afiyet Olsun’’ bölümünde hangi değere ne kadar yer verildiği ve ortaya çıkan değerlerin oranları görülmektedir. Buna göre sözel ifade boyutunda sevgi değerine yer verildiği görülmektedir. Sevgi değerinde geçen sözel ifadeler şu şekildedir:

1 dk. 35 sn. (Sevgi) Ne kadar şirin bir bebek.

1 dk. 38 sn. (Sevgi) Benim küçük tüyüm o.

5 dk. 22 sn. (Sevgi) Şirin bebeğim.

Hoşgörü, mutluluk, sorumluluk, sabır, yardımlaşma, saygı/nezaket, işbirliği, güven, adalet, doğruluk/dürüstlük değerlerine rastlanmamıştır.

‘‘Afiyet Olsun’’ bölümünde davranışsal ifade boyutunda en çok saygı/nezaket değerine yer verildiği görülmektedir. Mutluluk, sorumluluk, işbirliği, adalet değerlerine eşit oranda yer verildiği görülmektedir. Sözel ifade boyutu ve davranışsal ifade boyutunda ortaya çıkan değerlerin oranlarında farklılıklar olduğu saptanmıştır.

Tablo 17: Evde Yenilik Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	1	%12,50	1	%10,00	2	%11,11
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	4	%50,00	4	%40,00	8	%44,44
Sorumluluk	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Sabır	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Yardımlaşma	1	%12,50	1	%10,00	2	%11,11
Saygı/Nezaket	2	%25,00	-	%0,00	2	%11,11
İşbirliği	-	%0,00	4	%40,00	4	%22,22
Güven	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Doğruluk/Dürüstlük	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Toplam	8	%100	10	%100	18	%100

Tablo 18’de ‘‘Evde Yenilik’’ bölümünde hangi değere ne kadar yer verildiği ve ortaya çıkan değerlerin oranları görülmektedir. Buna göre sözel ifade boyutunda mutluluk değerine yer verildiği görülmektedir. Sevgi, yardımlaşma, saygı/nezaket değerlerine de rastlanmıştır.

‘‘Evde Yenilik’’ bölümünde davranışsal ifade boyutunda ise mutluluk ve işbirliği değerine eşit oranda rastlanmıştır. Bununla beraber yardımlaşma ve sevgi değerine de yer verildiği görülmektedir.

Tablo 18: Aile Bir Arada Bölümünde Yer Alan Değerlere İlişkin Frekans ve Yüzde Tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	1	%33,33	4	%30,77	5	%31,25
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Mutluluk	2	%66,67	6	%46,15	8	%50,00
Sorumluluk	-	%0,00	1	%7,69	1	%6,25
Sabır	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Yardımlaşma	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Saygı/Nezaket	-	%0,00	1	%7,69	1	%6,25
İşbirliği	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Güven	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Adalet	-	%0,00	1	%7,69	1	%6,25
Doğruluk/Dürüstlük	-	%0,00	-	%0,00	0	%0,00
Toplam	3	%100	13	%100	16	%100

Tablo 4.19’da ‘‘Aile Bir Arada’’ bölümüne bakıldığında sözel ifade boyutunda sevgi, mutluluk olmak üzere iki tane, davranışsal ifade boyutunda sevgi, mutluluk, sorumluluk, saygı/nezaket, adalet olmak üzere beş tane değer kategorisinin yer aldığı görülmektedir.

Sözel ifade boyutu ve davranışsal ifade boyutunda ortaya çıkan değerlerin oranlarında farklılıklar olduğu saptanmıştır. Değerlerin aktarılmasında davranışsal ifade boyutuna daha fazla yer verildiği görülmektedir.

Tablo 19: Korkulu Gece bölümünde yer alan değerlere ilişkin frekans ve yüzde tablosu

Değer	Sözel İfade Boyutu (f)	Sözel İfade Boyutu (%)	Davranışsal İfade Boyutu (f)	Davranışsal İfade Boyutu (%)	Genel Toplam (f)	Genel Toplam (%)
Sevgi	-	%0,00	1	%14,29	1	11,11%
Hoşgörü	-	%0,00	-	%0,00	0	0,00
Mutluluk	1	%50,00	1	%14,29	2	22,22
Sorumluluk	-	%0,00	4	%57,14	4	44,44
Sabır	-	%0,00	-	%0,00	0	0,00
Yardımlaşma	-	%0,00	-	%0,00	0	0,00
Saygı/Nezaket	1	%50,00	-	%0,00	1	11,11
İşbirliği	-	%0,00	-	%0,00	0	0,00
Güven	-	%0,00	1	%14,29	1	11,11
Adalet	-	%0,00	-	%0,00	0	0,00
Doğruluk/Dürüstlük	-	%0,00	-	%0,00	0	0,00
Toplam	2	%100	7	%100	9	%100

Tablo 20’de “Korkulu Gece” bölümünde hangi değere ne kadar yer verildiği ve ortaya çıkan değerlerin oranları görülmektedir. Buna göre sözel ifade boyutunda mutluluk, saygı/nezaket değerlerine rastlanmamıştır.

Maşa ile Koca Ayı çizgi filminin ilgili bölümünde davranışsal ifade boyutunda sevgi, mutluluk, sorumluluk, güven değerine yer verildiği görülmektedir. Hoşgörü, sabır, yardımlaşma, işbirliği, adalet, doğruluk/dürüstlük değerlerine ait herhangi bir bulguya ulaşılmadığı görülmektedir.

İlgili bölümde sorumluluk değerine ilişkin davranışsal ifadeler 0.dk. 24 sn. de Koca Ayı’nın Maşa’ya saati göstererek eve gitmesi gerektiğini hatırlatmasıyla, 0 dk. 45 sn. de Koca Ayı, Maşa’ya uyuma vaktinin geldiğini ifade etmesiyle izleyiciye sunulur.

Tartışma

Bu çalışmada Türkiye yapımı Pepee ve Rusya yapımı Maşa ile Koca Ayı çizgi filminde görülen değerler sözel ve davranışsal ifade boyutlarında incelenmiştir. Bu değerlerin sözel ve davranışsal ifade boyutunda ne kadar görüldüğünün belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmalardan elde edilen bulgular tartışılmıştır. Akıncı (2013) TRT Çocuk kanalında yayınlanan çizgi filmlerde değerlerin sunumunu okul öncesi dönem bağlamında incelediği çalışmada, değerlerin davranışsal ve sözel olarak sunulma biçimlerini araştırmıştır. Çalışmada değerleri hem sözel hem de davranışsal ifade olarak incelemesi ve çizgi filmlerde değerlerin davranışsal ifade boyutundan çok sözel ifade boyutunda verilmesi yönünden, bu çalışmada incelenen Pepee çizgi filmiyle benzerlik göstermektedir. Araştırmacı okul öncesi dönem için değerlerin davranış modeliyile sunulmasının önemine dikkat çekmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde ise bu çalışmada Maşa ile Koca Ayı çizgi film içeriğinde tespit edilen jest ve mimikler, oyunlar ya da davranışlar Akıncı’nın (2013) görüşleriyle örtüşmektedir. Çizgi filmleri incelerken sadece TRT çocuk kanalındaki içerikleri ele alması

bakımından bu araştırmadan farklılık göstermektedir. Yorulmaz (2013b), Pepee çizgi filminin değerler ile din eğitiminin önemini tespit etmeyi bunun yanı sıra olumlu ve olumsuz yönlerini ele almayı amaçlamıştır. Değerler, “sözel iletiler” ve “model almaya yönelik görsel iletiler” şeklinde değerlendirilmiştir. Pepee’nin kültürel değerleri aktarması olumlu görülürken din ve değerler eğitimi açısından olumsuz özelliklerinin olduğu bulgusuna da rastlanmıştır.. Pepee’nin olumsuz özelliklere sahip bir kişilikte olduğu ifade edilirken çocuklar tarafından model alındığı takdirde olumsuz özelliklerin sergilenebileceği ifade edilmiştir. Ayrıca çizgi filmin çoğu bölümlerinde müziğe yer verilmesi erken çocukluk dönemi çocukları için eğitim-öğretimi kolay hale getirmektedir “Pepee” çizgi filminin bu araştırmada da incelenen yerli çizgi film olması, sözel ifadelerle davranışsal ifadelerden daha çok yer verilmesi ve değerleri konu edinmesi bakımından bu araştırmayla benzerlik göstermektedir. Bu çalışmada Pepee çizgi filminde tespit edilen sözel ve davranışsal toplam değer ifadelerinin (n= 457), 372’ si “sözel ifade boyutunda” yer almakta iken, 55’i “davranışsal ifade boyutunda” yer almaktadır. Kılınç (2013), yapmış olduğu çalışmasında temel olarak Pepee ve Pocoyo isimli çizgi filmlerde okul öncesi çocukların sosyal ve duygusal gelişimlerine katkı sağlayacak öğelerin var olup olmadığını karşılaştırmalı bir şekilde araştırmıştır. Çalışmasında Pepee ve Pocoyo çizgi filmine ait toplamda 50 bölüm incelenmiştir. Pepee çizgi filmindeki bulgulara göre sorumluluk duygusu %47,37; yardımseverlik duygusu %38,89; adalet duygusu %0; özgüven duygusu %58,33; liderlik duygusu %50,00; dostluk duygusu %31,48; doğruluk duygusu %33,33; sabır duygusu %28,57; saygı duygusu %66,67; özdenetim duygusu %50,00; empati duygusu %50,00’dır. Benzer şekilde bu çalışmada da adalet değerinin hem sözel ifade hem de davranışsal ifade boyutunun oranı %0’dır. Kılınç’ın bulguları bu çalışmanın bulgularıyla örtüşmektedir.

Yapılan literatür taraması sonucunda Pepee çizgi filminin değerler açısından incelenmesi yönünde birden fazla örneği bulunmaktadır. Maşa ile Koca Ayı çizgi filminin değerler açısından incelenmesi yönünden herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmada incelenen Maşa ile Koca Ayı çizgi filminin ilk olduğu söylenebilir. Türkiye yapımı Pepee çizgi filminde yer verilen değerlerin büyük bir oranı sözel ifade boyutunda yer alırken, Rusya yapımı Maşa ile Koca Ayı çizgi filminde ise yer verilen değerlerin büyük bir oranı davranışsal ifade boyutunda yer almaktadır.

Sonuç

Pepee çizgi filminde yer alan “Sevgi, Hoşgörü, Mutluluk, Sorumluluk, Sabır, Yardımlaşma, Saygı/Nezaket, İşbirliği, Güven, Adalet, Doğruluk/Dürüstlük” olmak üzere 11 farklı değer kategorisinin sözel ve davranışsal ifadelerin incelenmesi sonucunda “Sevgi, Hoşgörü, Mutluluk, Sorumluluk, Sabır, Yardımlaşma, Saygı/Nezaket, İşbirliği, Güven, Doğruluk/Dürüstlük” olmak üzere 10 farklı değer kategorisi tespit edilmiştir.

Araştırmada yapılan frekans analizi sonuçlarına göre Pepee çizgi film bölümlerinde bulunan değer kategorilerine ilişkin sözel ifadeler incelendiğinde, “Sevgi” değerinin en fazla frekansa sahip olduğu saptanmıştır. Sevgi değerini sırasıyla “Saygı/Nezaket, Mutluluk, Sabır, Sorumluluk, Doğruluk/Dürüstlük, Yardımlaşma, İşbirliği, Hoşgörü, Güven” değer kategorilerinin takip ettiği saptanmıştır. Pepee çizgi filmin izlenen bölümlerinde “Adalet” değerine ilişkin sözel ifade boyutunda herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Araştırmada yapılan frekans analizi sonuçlarına göre Pepee çizgi film bölümlerinde bulunan değer kategorilerine ilişkin davranışsal ifadeler incelendiğinde, “Mutluluk” değerinin en fazla frekansa sahip olduğu saptanmıştır. Bu değeri sırasıyla “Sabır, Sevgi, Sorumluluk, Yardımlaşma ve Hoşgörü” değerlerinin takip ettiği saptanmıştır. “Saygı/Nezaket, İşbirliği, Güven, Adalet, Doğruluk/Dürüstlük” değerlerine ilişkin davranışsal ifade boyutunda herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Bu çalışmada yapılan analizler sonucunda incelenen Pepee çizgi film bölümlerinde yer alan değerlerin, sözel ifade ve davranışsal ifade boyutları kıyaslandığında, davranışsal ifade değer kategorilerinden çok sözel ifade kategorileri şeklinde izleyicilere sunulduğu tespit edilmiştir. Tespit edilen sözel ve davranışsal toplam değer ifadelerinin (n= 457), 372’ si “sözel ifade boyutunda” yer almakta iken, 55’i “davranışsal ifade boyutunda” yer almaktadır.

Rusya yapımı Maşa ile Koca Ayı çizgi filmde yer alan “Sevgi, Hoşgörü, Mutluluk, Sorumluluk, Sabır, Yardımlaşma, Saygı/Nezaket, İşbirliği, Güven, Adalet, Doğruluk/Dürüstlük” olmak üzere 11 farklı değer kategorisinin sözel ve davranışsal ifadelerin incelenmesi sonucunda “Sevgi, Mutluluk, Sorumluluk, Sabır, Yardımlaşma, Saygı/Nezaket, İşbirliği, Güven, Adalet, Doğruluk/Dürüstlük” olmak üzere 10 farklı değer kategorisi tespit edilmiştir.

Araştırmada yapılan frekans analizi sonuçlarına göre Maşa ile Koca Ayı çizgi film bölümlerinde bulunan değer kategorilerine ilişkin sözel ifadeler incelendiğinde, “Mutluluk” değerinin en fazla frekansa sahip olduğu saptanmıştır. Mutluluk değerini sırasıyla “Saygı/Nezaket, Sevgi, Güven, Yardımlaşma, Sorumluluk, Sabır, Doğruluk/Dürüstlük, İşbirliği” değer kategorilerinin takip ettiği saptanmıştır. Maşa ile Koca Ayı çizgi filmin izlenen bölümlerinde “Hoşgörü, Adalet” değerine ilişkin sözel ifade boyutunda herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Araştırmada yapılan frekans analizi sonuçlarına göre Maşa ile Koca Ayı çizgi film bölümlerinde bulunan değer kategorilerine ilişkin davranışsal ifadeler incelendiğinde, “Mutluluk” değerinin en fazla frekansa sahip olduğu saptanmıştır. Bu değeri sırasıyla “Sorumluluk, Yardımlaşma, Sevgi, İşbirliği, Saygı/Nezaket, Adalet, Güven, Sabır” değerlerinin takip ettiği saptanmıştır. “Hoşgörü, Doğruluk/Dürüstlük” değerlerine ilişkin davranışsal ifade boyutunda herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Bu çalışmada yapılan analizler sonucunda incelenen Maşa ile Koca Ayı çizgi film bölümlerinde yer alan değerlerin, sözel ifade ve davranışsal ifade boyutları kıyaslandığında, sözel ifade değer kategorilerinden çok davranışsal ifade kategorileri şeklinde izleyicilere sunulduğu tespit edilmiştir. Tespit edilen sözel ve davranışsal toplam değer ifadelerinin (n= 168), 112’ si “davranışsal ifade boyutunda” yer almakta iken, 56’sı “sözel ifade boyutunda” yer almaktadır.

Öneriler

Araştırmada elde edilen bulgulardan ve sonuçlardan yola çıkılarak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- Değer eğitimi çocuklara kazandırılmaya çalışılırken araştırmada incelenen çizgi filmler kullanılabilir.

• Araştırma sonucunda ulaşılan verilere göre Pepee çizgi filminin davranışsal ifade boyutunun belirli değerler üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bölümler arası geçişlerde değer kategori çeşitliliğinin artırılması önerilebilir.

• Pepee çizgi filminde ulaşılan bir diğer araştırma verisi ise izlenen bütün bölümlerde değer kategorilerine ait sözel ifade boyutunun davranışsal ifade boyutundan fazla olmasıdır. Çocukların model/kahraman davranışlarını taklit ettikleri, jest ve mimiklere dikkatlerini yoğunlaştırdıkları göz önünde bulundurulursa çizgi filmlerde davranışsal ifade boyutuna daha fazla yer verilmesi önerilebilir.

• Bu çalışmada değerlerin olumlu sözel ve davranışsal yanları incelenmiştir. Bu konuda araştırma yapacaklar çizgi filmlerde değerlerin aktarılmasında olumsuz sözel ve davranışsal noktaları da değerlendirebilirler.

• Rusya yapımı çizgi filmlerin Türkçe diline çevrilerek sayısı arttırılabilir ve çocukların farklı kültürleri yansıtan yapımları izlemesi sağlanabilir.

• Yapılan literatür taraması sonucunda Maşa ile Koca Ayı çizgi filminin değerler açısından incelenmesi çalışmalarına rastlanmadığı görülmektedir. Maşa ile Koca Ayı çizgi filmine yönelik araştırmaların sayısı arttırılabilir.

Kaynakça

- Oktaç A. *Yaşamın Sihirli Yılları: Okul öncesi Dönem*. Epsilon Yayıncılık, İstanbul, 2015.
- Fowler JW. Faith development at 30: Naming the challenges of faith in a new millennium. *Religious Education*, 2004:99-4.
- Hildebrandt C, Zan B. "Constructivist Approaches to Moral Education in Early Childhood", L. P. Nucci & P. Narvaez (Eds.), *Handbook Of Moral And Character Education*, Taylor&Francis Inc, New York, 2008
- Piaget J. *Judgement and reasoning in the child*, Routledge, 2002.
- Cesur S, Paker O. Televizyon ve çocuk: Çocukların TV programlarına ilişkin tercihleri, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 2007, 6(19):106-125.
- Çatalcalı Soyer A. Okul Öncesi Dönem Çocuk Hikaye Kitapları: Sterotipler ve Kimlikler, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2009, 1(1):13-27.
- Heckman J, Masterov D. Küçük çocuklara yatırım yapmak için verimlilik argümanı . Tarım Ekonomisi İnceleme, 29, 2007:446 - 493 .
- Oğuzkan Ş, Oral G. *Kız Sanat Okulları İçin Okul Öncesi Eğitim*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1995.
- Trawick-Smith, J. Early childhood development (6th ed.). Boston, MA: Pearson. 2014.
- Schunk, DH. *Öğrenme Teorileri, Eğitimsel Bir Bakışla* (Trans. Ed. M. Şahin), Nobel Yayıncılık, Ankara, 2009.
- Yılmaz N. *Anaokulu Öğretmeninin Rehber Kitabı*, Ya-Pa Yayınları, İstanbul, 1999.
- Shonkoff JP, Phillips DA. (Eds.). From neurons to neighborhoods: The science of early childhood development. Washington, DC: National Academy Press, 2000.

Elksnin L, Elksnin N. Teaching parents to teach their children to be prosocial. *Intervention in School and Clinic*, 2000, 36(1):27–35. doi:10.1177/105345120003600104

Webster-Stratton C, Reid MJ, Hammond M. Treating children with early-onset conduct problems: Intervention out comes for parent, child, and teacher training, *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 2004, 33(1), 105–124. doi:10.1207/S15374424JCCP3301_11 .

Akıncı A. *Okul Öncesi Döneme Yönelik Hazırlanan Çizgi Filmlerde Değerlerin Sunumu: Trt Çocuk Kanalı Örneği* (Tez). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2013.

Brynildssen S. *Character education through children's literature*, Bloomington IN.: ERIC Clearinghouse on Reading English and Communication, Family Learning Association, 2002. www.eric.ed.gov.

Vess KA, Halbur DA. Character education: what counselor educators need to know. ERIC/CASS Digest, 2003. www.eric.ed.gov.

Yorulmaz, B. (2013b). Pepee çizgi filminin din ve değerler eğitimi açısından değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(24), 438-448.

Kılınç, F. (2013). Çizgi Filmlerdeki Temel Sosyal Değerler: Pepee ve Pocoyo Örneği. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Aydın, MZ. Akyol Gürler Ş. *Okulda Değerler Eğitimi: Yöntemler-Etkinlikler-Kaynaklar*, 1, Nobel Yayıncılık, Ankara, 2012.

Göktepe E. *Geçmişten Günümüze Hareketli Görüntü ve Türkiye’de Animasyonun Gelişimi* (Tez). İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.

Bendazzi, Animation: A World History: Foundations - The Golden Age, 2015.

Şeko Yeter A. *Yumuşak Güç Boyutuyla Çizgi Filmler ve Rusya Yapımı Çizgi Film Maşa ve Koca Ayı Örneği* (Tez). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020.

Ekiz D. *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, 2. Baskı, Anı Yayıncılık, Ankara, 2009.

Payne S. Grounded theory. In E. Lyons, & A. Coyle (EDS.), *Analyzing qualitative data in psychology* (pp. 65-86), Los Angeles: Sage, 2007.

Özden M. “Gömülü Teori”. Saban A, Ersoy A, *Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri*, 2.Baskı, Anı Yayıncılık, Ankara, 2017:280-311.

Şimşek H, Yıldırım A. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2016.

<https://tuikweb.tuik.gov.tr/HbPrint.do?id=18622#:~:text=T%C3%BCrkiye%20n%C3%BCfusu%202014%20y%C4%B1l%C4%B1%20sonu,milyon%20838%20bin%20482%20oldu.&text=%C3%87ocuk%20n%C3%BCfus%20ya%C5%9F%20grubuna%20g%C3%B6re,17%20ya%C5%9F%20grubu%20%C3%A7ocuklar%20olu%C5%9Fturdu>